

تیراندازی سهوی و ناموفق

(عوامل، پیامدها و راهکارهای پیشگیرانه)

www.ketab.ir

مؤلفان

جعفر ملکه پویا

مسعود جعفری نسب

عابدین ملکه پویا

دانشگاه علوم انتظامی امین

۱۳۹۹

انتشارات دانشگاه
علوم انتظامی امین

تیراندازی سهوی و ناموفق (عوامل، پیامدها و راهکارهای پیشگیرانه)

مؤلفان: جعفر ملکی پویا، مسعود جعفری نسب، عابدین ملکی پویا

ناظر علمی: محمدرفع رفیعی نیا

ویراستار ادبی: نسترن پارسی نژاد

صفحه آرا: زهرا طاهری

چاپ یکم: تابستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۵۳۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: راه فردا

نشانی: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی،

دانشگاه علوم انتظامی امین. تلفن: ۴۸۹۳۱۲۹۳

سرشناسه: ملکی پویا، جعفر، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: تیراندازی سهوی و ناموفق: (عوامل، پیامدها و راهکارهای پیشگیرانه) / مؤلفان جعفر

ملکی پویا، مسعود جعفری نسب، عابدین ملکی پویا.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، انتشارات، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۲۲ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳۴۹۳-۰ یادداشت: کتابنامه: ص. ۳۱۸ - ۳۲۰.

موضوع: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

موضوع: پلیس - ایران - تیراندازی

موضوع: تیراندازی نظامی

موضوع: پلیس - ایران - آموزش

موضوع: علوم نظامی - ایران

شناسه افزوده: جعفری نسب، مسعود، ۱۳۴۲ -

شناسه افزوده: ملکی پویا، عابدین، ۱۳۵۵ -

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی امین. انتشارات

رده بندی کنگره: HV۸۲۴۲/۵۶ رده بندی دیویی: ۳۶۳/۲۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۲۴۳۵۹۲

سخن ناشر

کسب علم و دانش و تلاش برای بهره‌گیری از علوم جدید و بومی‌سازی آن برای رفع نیازهای علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به‌منظور اعتلای اقتدار امت اسلامی از توصیه‌های مهم اسلام است. علوم پلیسی که همگام با پیشرفت بسیاری از علوم محض و تلفیق آن‌ها با یکدیگر، روز به روز نو می‌شود و مرزهایی جدید از دانش می‌سازد، از جمله علمی است که درخت این در کشورمان در حال رشد و نمو و ثمر دادن است.

تألیف آثار علمی برجسته و معتبر و انبعاث مفاهیم آن‌ها از جمله رهیافت‌های کارآمد و اثربخش است که در سایه آن می‌توان بستر مناسبی برای بهره‌گیری از تجربه‌های ارزشمند و دانش بومی نخبگان و کارشناسان علوم پلیسی در کشورمان ساخت. بسیجی است اندیشمندان، خبرگان و کارشناسان امور پلیسی داخلی با تلفیق همگن تجربه‌های خود با علوم و تجربه‌های کارشناسان علوم پلیسی دیگر کشورها باعث پیشبرد دانش پلیسی در کشور خواهند شد. امید است با نشر آثار تألیفی از این دست، گامی هرچند کوچک در این مسیر طولانی برداریم و نویسندگان، محققان، کارشناسان و استادان را برانگیزانیم تا تجربه‌ها و توان علمی خود را متبلور کنند و اشاعه دهند.

فهرست

۱۷	پیشگفتار مؤلفان
	فصل اول: تعاریف و کلیات
۱۹	مقدمه
۱۹	تعاریف و کلیات
۱۹	سلاح
۲۰	سلاح متناسب با موضوع مأموریت
۲۰	سلاح پلیسی
۲۰	طبقه‌بندی سلاح گرم
۲۱	صدمات ناشی از سلاح گرم
۲۱	تفنگ شکاری ساچمه‌زنی
۲۱	شکاری: سرپر - ته پر
۲۲	سلاح سرد
۲۲	قانون به‌کارگیری سلاح
۲۲	عوامل فردی و گروهی در تیراندازی
۲۲	عوامل درون سازمانی در تیراندازی
۲۲	عوامل برون سازمانی در تیراندازی
۲۳	مأمور مسلح
۲۳	تیراندازی قانونی
۲۳	تیراندازی قانونی خسارتی

۲۳	تیراندازی غیرقانونی
۲۳	قتل یا جرح عمدی
۲۴	قتل یا جرح شبه عمد
۲۴	به کارگیری
۲۴	به کارگیری سلاح
۲۴	نیروهای مسلح
۲۵	بازداشتگاه
۲۵	اماکن انتظامی
۲۵	مرز مجاز
۲۵	مرز غیرمجاز
۲۶	ناآرامی
۲۶	دلایل معبر
۲۶	اطلاعات موثق
۲۶	قریب الوقوع بودن حمله
۲۶	فعلیت یافتن حمله
۲۶	وسایل هشداردهنده
۲۶	توانایی های جسمانی
۲۷	تیراندازی
۲۷	تیراندازی دقت
۲۷	تیراندازی سرعت
۲۸	تیراندازی موفق
۲۸	تیراندازی ناموفق
۲۸	تیراندازی قانونی
۲۸	تیراندازی قانونی خسارتی
۲۸	تیراندازی غیرقانونی
۲۹	شناسه تیراندازی
۲۹	قتل یا جرح عمدی
۲۹	انگیزه

۲۹	فضاهای آموزشی
۳۰	آموزش عملی
۳۰	منطقه عملیاتی
۳۰	منطقه عملیات درگیر
۳۰	منطقه گرمسیری
۳۰	منطقه سردسیری

فصل دوم: عوامل مؤثر بر تیراندازی سهوی و ناموفق

۳۱	مقدمه
۳۲	آسیب‌شناسی سلاح‌شناسی و تیراندازی
۳۲	نفوذپذیری گلوله
۳۶	اسلحه و مهمات مرگبار و مثلث نفوذ
۳۸	اسلحه مهمات غیرمرگبار و فرضیه علت‌یابی در تیراندازی
۴۳	آشنایی با آستانه برخورد
۴۴	نظریات کارشناسان سلاح، مهمات و تیراندازی در خصوص علل و عوامل ضعف تیراندازی
۴۵	آسیب‌شناسی عوامل تأثیرگذار در تیراندازی سهوی و ناموفق
۴۵	آموزش و تأثیر آن در تیراندازی سهوی و ناموفق
۴۹	نظریه‌های مرتبط با آموزش
۴۹	(۱) نظریه یادگیری رفتاری
۵۰	(۲) نظریه یادگیری اجتماعی
۵۰	(۳) نظریه شناختی (گشتالت)
۵۱	روش‌های آموزشی
۵۲	الف) روش‌هایی که منظور از آنها دادن اطلاعات به کارکنان است
۵۲	ب) روش‌های شبیه‌سازی
۵۲	ج) روش‌های ضمن خدمت
۵۴	فرایند آموزش
۵۵	آموزش تیراندازی در پلیس
۵۵	تیراندازی عملیاتی
۵۶	آموزش تیراندازی عملیاتی

۵۸		مراحل آموزش تیراندازی عملیاتی
۶۰		محورهای آموزش تیراندازی
۶۱		تأثیر تیراندازی عملیاتی بر تیراندازی پلیس در اجتماع
۶۲		نقش آمادگی جسمانی پلیس در تیراندازی سهوی و ناموفق
۶۶		روش مطلوب آموزش جسمانی و ذهنی در تیراندازی عملیاتی
۶۷		مربیان، مدرسان، استادان و نقش آنها در تیراندازی سهوی و ناموفق کارکنان
۶۹		خطای فردی و تأثیر آن بر نتایج تیراندازی
۷۲		تأثیر فشارهای روحی، روانی، تنش و اضطراب در نتایج تیراندازی
۷۶		توهم و اعتماد به نفس کاذب و تأثیر آن در تیراندازی سهوی و ناموفق
۷۸		نقش بهداشت و سلامت در نتایج تیراندازی
۷۸		تأثیر استعدادهای درونی و توانمندی ذهنی افراد بر نتایج تیراندازی
۸۰		نقش استفاده از سلاح و تجهیزات پلیس در تیراندازی سهوی و ناموفق
۸۳		مهمات و نقش تأثیرگذار آن در تیراندازی سهوی و ناموفق
۸۵		وسایل آموزشی و کمک آموزشی و تأثیر آن بر تیراندازی کارکنان
۸۶		نقش و تأثیر بازخوردگیری از عملکرد کارکنان در تیراندازی سهوی و ناموفق
۸۸		فضا، امکانات و تجهیزات و تأثیر آنها در تیراندازی سهوی و ناموفق
۹۳		سلاح اختصاصی کارکنان و نقش آن در تیراندازی سهوی و ناموفق
۹۵		بازی و شوخی کارکنان با سلاح و نقش آن در تیراندازی سهوی
۹۶		انگیزش و ارتباط آن با تیراندازی سهوی و ناموفق
۹۸		نقش عوامل درون سازمانی و برون سازمانی تأثیرگذار در تیراندازی سهوی و ناموفق کارکنان
۱۰۱		احساس نیاز به رشد و تأثیر آن بر تیراندازی
۱۰۲		آسیب شناسی تیراندازی منجر به جرح و فوت

فصل سوم: پیامدهای تیراندازی سهوی و ناموفق در ناجا

۱۰۵		بخش اول: پیامدهای تیراندازی ناموفق کارکنان در ناجا
۱۰۵		مقدمه
۱۰۶		تحلیل هزینه های مالی به سازمان و فرد
۱۰۷		کاهش اعتماد مردم به پلیس

کاهش اعتماد به نفس و توان عملیاتی کارکنان	۱۰۷
بروز نامالایمات در جامعه	۱۰۹
فرار متهم یا مجرم	۱۰۹
پایین آمدن ضریب موفقیت در مأموریت‌های محوله	۱۱۰
توجیه‌پذیر نبودن ضعف آموزش در عمل و بازخواست رده‌های سلسله‌مراتب سازمانی	۱۱۱
از دست دادن مهمات جنگی و معقول نبودن هزینه و سود	۱۱۲
ایجاد رعب و وحشت در عموم مردم	۱۱۴
جرح و فوت احتمالی افراد غیر مرتبط با مأموریت	۱۱۵
بخش دوم: پیامدهای تیراندازی سهوی کارکنان در ناجا	
مقدمه	۱۱۶
ایجاد بی‌نظمی در یگان	۱۱۶
وارد شدن آسیب‌های جسمی و روحی به کارکنان، خانواده و کارکنان ناجا	۱۱۸
صرف هزینه‌های سنگین مالی و درمانی	۱۱۹
صرف زمان و هزینه برای کارشناسی و تجزیه و تحلیل عوامل دخیل در تیراندازی	۱۲۰
بالا رفتن آمار منفی عملکرد سازمانی	۱۲۱
ایجاد جرح یا فوت کارکنان و عموم مردم بر اثر تیراندازی سهوی	۱۲۳
کندی حصول نتیجه یا فاش شدن مأموریت‌های سازمانی، به‌ویژه در یگان‌های عملیاتی درگیر	۱۲۶
کم شدن کشفیات در مأموریت‌های سازمانی	۱۲۷
مشخص شدن محل تیرانداز در مأموریت‌ها	۱۲۷

فصل چهارم: روش‌ها و مهارت‌های بهبود و ارتقای سطح ایمنی

بخش اول: قوانین و دستورالعمل‌ها	۱۲۹
مقدمه	۱۲۹
موازین قانونی به کارگیری سلاح	۱۳۰
مراحل تکوین تیراندازی به سمت اشخاص	۱۳۲
مسئولیت مأموران پلیس در صورت فرار زندانی یا بازداشتی	۱۳۴
تیراندازی ورود و خروج غیرمجاز مرزی	۱۳۶

پیشگفتار مؤلفان

فرایند رو به رشد علم و فناوری و لزوم بهره‌گیری از دانش روز برای ارتقای دانش و مهارت و همچنین کاهش هزینه‌های ناشی از ضعف آموزش یا کمبود مهارت در کارکنان که باعث بروز حوادث ناگوار و رخدادهای ناشی از بی‌توجهی آنان به نکات ایمنی در بهره‌گیری از تجهیزات و امکانات سازمانی است و سایرین، هزینه بسیار سنگینی بالغ بر میلیارد‌ها ریال که به دلیل سهل‌انگاری در انجام درست مأموریت‌ها و همچنین اجرای تیراندازی ناموفق ناشی می‌شود. نیروی انتظامی به عنوان یکی از سازمان‌هایی که در جهت تأمین نظم و امنیت و جلوگیری از ورود اشرار و معاندان از مرزهای آبی، خاکی و دریایی کشور مجبور به بهره‌گیری از سلاح گرم است و به دلایلی که در این کتاب واکاوی خواهد شد، کارکنان آن سازمان استفاده مناسبی از امکانات و تجهیزات نکرده که سبب بروز خسارت جسمی، روحی و سازمانی را فراهم می‌آورند. بروز تیراندازی سهوی و ناموفق ناشی از بی‌توجهی به آموزش‌های ارائه شده و یا فقدان هوشیاری که زمینه بی‌اعتمادی و یا ترس و وحشت از پلیس در هنگام استفاده از سلاح را فراهم می‌کند.

این در حالی است که دانشگاه علوم انتظامی امین با برنامه‌ریزی مناسب به منظور ارائه آموزش‌های متناسب با مأموریت‌های سازمانی و پیش‌بینی کارگاه‌های آموزشی تیراندازی از دقت به سرعت و عملیاتی و برنامه‌ریزی واحدهای درسی متناسب با بهره‌گیری از توان استادان توانمند در گروه جنگ‌افزارشناسی این دانشگاه زمینه کسب مهارت‌های لازم برای فارغ‌التحصیلان افسری را فراهم آورده است.